

«Ideju talka: izsaki savu viedokli par atvērto pārvaldību»

Rezultātu kopsavilkums

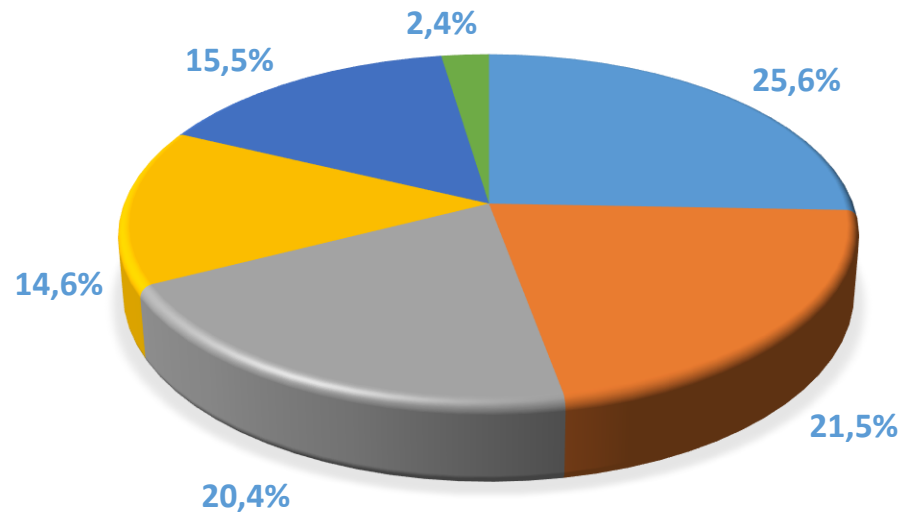
2019. gada 14. oktobris

Informācija par aptauju:

- **Aptaujas norises laiks:** 2. – 13. oktobris
- **Respondentu skaits:** 168
- **Īpaši uzrunāti:**
 - NVO
 - uzņēmēji
 - studenti
 - iedzīvotāji pašvaldībās
 - diaspora

Kas vislabāk veicina sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un iesaistīšanos valsts un pašvaldību līmenī?

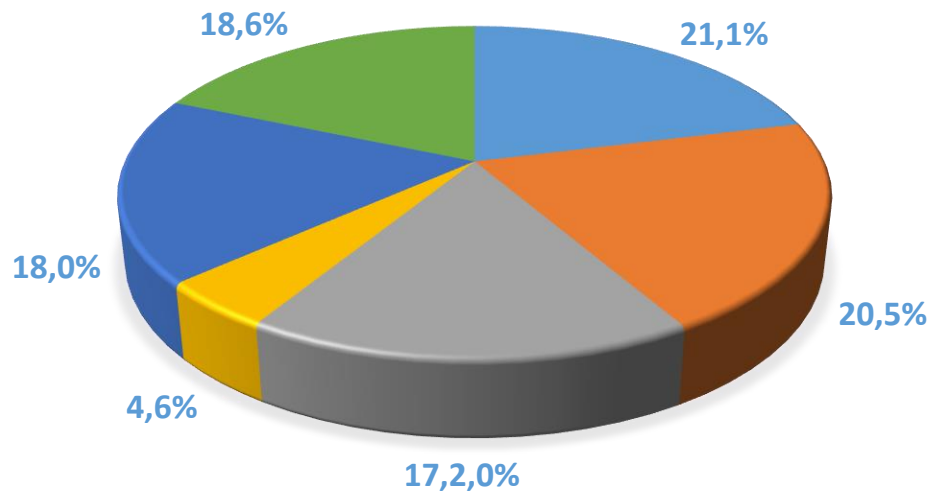
- Savlaicīgi pieejama informācija par izstrādē esošo projektu un iespēja viedokli izteikt ērtā veidā
- Vienuviet informācija par aktuāliem projektiem ar līdzdalības iespējām
- Iespēja balsot par vai īstenot iedzīvotāju iniciatīvās, kuras līdzfinansē valsts un pašvaldības
- Iespēja uzņēmumiem un organizācijām veidot partnerības ar valsti vai pašvaldību, piemēram, pakalpojuma sniegšanā, digitālu rīku attīstībā
- Iespēja uzņēmējiem un iedzīvotājiem dalīties savā lietotāju pieredzē, izmantojot valsts un pašvaldību pakalpojumus
- Cits

- sakārtots konsultāciju process
- gribēta līdzdalība
- kodolīgi apkopota informācija
- iespēja saņemt atbildi
- proaktīva uzrunāšana
- sabiedrības informēšana pēc pasākuma
- jēdzīgi organizēts process
- atgriezeniskā saite
- abpusējā uzticēšanās

Ideju talkas dalībnieku viedoklis par darba grupā identificētajiem pasākumiem (*hierarhiskā secībā*)

1. Lielāka atvērtība **pašvaldībās** (vienoti standarti, kas palīdzētu noteikt, kā noteikta pašvaldība ievēro atvērtās pārvaldības principus)
2. Lielāka atklātība par publiskajiem **iepirkumiem** (piemēram, publiski pieejami līgumi, to grozījumi, tāmes un aprēķini)
3. Atklātība par valsts **budžeta** un nodokļu maksātāju naudas izlietojumu (piemēram, plāksnītes “Pirkts par nodokļu maksātāju naudu”, publiska informācija par valsts budžetu ērtā veidā)
4. Viegli atrodama un saprotama informācija par valsts un pašvaldību iestāžu **kompetenci**
5. **Korupcijas** novēršanas pasākumi
6. Iespēja ikvienam valsts uzkrātos **datus** iegūt bez pieprasījuma (piemēram, Uzņēmumu reģistra, Centrālās statistikas pārvaldes tīmekļvietnē, specializētos portālos, datu bāzēs), lai veidotu pētījumus, attīstītu jaunus produktus un pakalpojumus
7. **Personalizēta pieeja**, sniedzot valsts pakalpojumus un saziņā ar iedzīvotājiem (piemēram, tieši Tevi interesējošā informācija, atgādinājumi)
8. **Lobēšanas** atklātība (piemēram, informācija par amatpersonu tikšanās, notikušām konsultācijām)
9. Vairāk praktisku sabiedrības **līdzdalības** iniciatīvu, izmantojot mūsdienīgas metodes (piemēram, hakatoni, lietotāju pieredzes apzināšana)
10. **Atvērto datu** pieejamība un aktīvāka izmantošana
11. **Patiesā labuma guvēju** reģistra publiska pieejamība un izmantošanas veicināšana

Kādi soļi atvērto datu jomā ir vissvarīgākie?

- Turpināt jaunu datu atvēršanu un nodošanu sabiedrībai bez maksas
- Pētīt, kādi dati ir nepieciešami sabiedrībai atvērto datu formā, un veicināt jau atvērto datu izmantošanu
- Atbalsts iniciatīvām, kur dati radījuši jaunus produktus un pakalpojumus vai pētījumu rezultātā radījuši pozitīvas pārmaiņas
- Apzināt aktīvākos datu publicētājus vai iestādes, kas pilnībā ieviesušas "atvērts pēc noklusējuma" principu
- Ceļvedis un apmācības, lai iestādēm palīdzētu ieviest "atvērts pēc noklusējuma" principu
- Veidot valsts iestāžu prasmes, lai izmantotu atvērto datus lēmumu pieņemšanā

Citi Ideju talkas dalībnieku ieteiktie pasākumi (informācijas pieejamība un līdzdalības iespējas)

Ātri un ērti izvietojamu informāciju (t. sk. mājas lapās un elektroniskie pakalpojumi) par **iespēju līdzdalībai** valsts un pašvaldības darbā.

Iedzīvotāju iesaistes un **līdzdalības rezultātu** komunicēšana.

Sabiedrības izglītošana par **līdzatbildību**, iesaisti.

Vienlīdzīgākā un izpratošākā **attieksme** gan tiešajā saskarsmē, gan informatīvajā telpā, sniedzot informāciju dažādām iedzīvotāju grupām.

Sarunvalodas izmantošana **iedzīvotāju informēšanai** un iesaistei.

Lielākā **informētība novados** un lauku teritorijā gan par līdzdalības iespējām, gan par atvērto datu priekšrocībām.

Visbūtiskākais **līdzdalības** veicinātājs ir tas, vai sniegtais viedoklis tiek ņemts vērā, vai ir skaidri izsekojama atgriezeniskā saite par šo procesu un vai ir reālas iespējas ietekmēt jautājumu. Bez tā visdažādākajām līdzdalības formām nav nekādas jēgas.

Pašvaldību līmenī: likumā nostiprināts iedzīvotājam pieejams **iesaistes metožu** komplekts.

Pašvaldību deputātiem noteikt ar likumu tiesības piekļūt visiem pašvaldības datiem – iepirkumiem, tāmēm, atalgojumam, prēmijām utt.

NVO ekspertu līdzdalība priekšlikumu sagatavošanā un lēmumu pieņemšanas procesā, tam paredzot valsts finansējumu. NVO brīvprātīgais darbs tiek nelietīgi izmantots.

Citi Ideju talkas dalībnieku ieteiktie pasākumi (valsts iestāžu efektivitāte un atbildība)

Kvalitatīva un uz **pētījumiem un datiem** balstīta **lēmumu pieņemšana**
(pētnieku un zinātnieku, nozaru speciālistu iesaiste).

Skaidrākā un precīzāka **atbildību** nosaukšana pašvaldību un valsts amatpersonām.

Ētikas principu ievērošana pašvaldībās un valsts pārvaldē.

Korupcijas novēršana.

Informēšana par pašvaldību **iztērētajiem līdzekļiem**.

Atklātība par publiskiem **iepirkumiem**.

Iesniegumu izsekojamības platforma, kas izmanto blokkēdes principu.

Informācijas atklātības ombuds.

Vērienīgu un jēdzīgu **sabiedrisko konsultāciju organizēšana** par plānotajām reformām.

Celt valsts un pašvaldību iestāžu **darbinieku kompetences** (arī par atvērto datu pieejamības priekšrocībām kopskatā ar izvirzītajiem mērķiem valstī kopumā).

Vietējie **referendumi** pašvaldībās.